

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO**

z dnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie Powiatu Jeleniogórskiego za 2016 rok.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016r., poz. 814 z późn. zm.) i art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015r., poz. 1412, z późn. zm.), Rada Powiatu Jeleniogórskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie Powiatu Jeleniogórskiego za 2016 rok.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
ZARZĄDU POWIATU**
Anna Koniecznińska

DYREKTOR WZDZIAŁU
Andrzej Marczak

RADCA PRAWNY
Dagmara Mazur

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12 pkt 11 ustawy o z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym oraz art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej Rada Powiatu przynajmniej raz na rok rozpatruje informacje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

DYREKTOR WYDZIAŁU

Andrzej Marczak

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W JELENIEJ GÓRZE**

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
MIASTA JELENIEJ GÓRY I POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO
ZA 2016 ROK**

Państwowy Powiatowy

Inspektor Sanitarny

w Jeleniej Górze

Ewa Czyżewska

Jelenia Góra, marzec 2017 rok

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

Spis treści

I.	WSTĘP	3
II.	NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY ORAZ BIEŻĄCY NADZÓR SANITARNY NAD PLACÓWKAMI SŁUŻBY ZDROWIA	6
III.	HIGIENA ŚRODOWISKA I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	16
IV.	HIGIENA ZAKŁADÓW PRODUKCJI, OBROTU ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	20
V.	ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA PRACY MIASTA I POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM CHOROÓB ZAWODOWYCH	32
VI.	HIGIENA ZAKŁADÓW NAUCZANIA	36
VII.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	41
VIII.	DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO ZDROWOTNA I PROMOCJI ZDROWIA	43
IX.	PODSUMOWANIE	47
DODATEK:		
X.	Wykaz obiektów nadzorowanych przez DPWIS we Wrocławiu, zgodnie z art. 12 ust. 1a, pkt.1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1412 z późn. zm.), zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze	48
XI.	Wykaz obiektów nadzorowanych w ramach I instancji przez DPWIS we Wrocławiu, zgodnie z art. 12 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1412 z późn. zm.), zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze – w zakresie higieny radiacyjnej	50

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

I. WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna powołana została w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych oraz zapobiegania powstawania chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze sprawuje nadzór nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, a także higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Realizacja ustawowych zadań, na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze, odbywa się poprzez sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych oraz działalności w zakresie promocji zdrowia, a także prowadzenie systematycznego monitoringu czynników środowiskowych.

Populacja na nadzorowanym terenie w 2016 roku wynosiła ogółem **145 319**, z czego **80 889** to mieszkańcy miasta Jeleniej Góry, a **64 430** to ludność powiatu jeleniogórskiego (stan na 30.06.2016 r.).

W ramach prowadzonej działalności kontrolnej oraz zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem **3 423** kontroli w **4 310** obiektach pozostających pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w 2016 roku, z czego w zakresie:

Wyszczególnienie	Liczba kontroli/wizytacji	Liczba obiektów stan na 31.12.2016 roku
Higieny komunalnej	829	1 346
Higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku	1261	1 886
Higieny pracy	232	368
Higieny dzieci i młodzieży	348	152
Epidemiologii	589	558
Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	119	-
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia	45	-

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

Wyszczególnienie	Liczba kontroli/wizytacji	Liczba obiektów stan na 31.12.2016 roku
Razem	3 423	4 310

W prowadzonych postępowaniach administracyjnych wydano **1055** decyzji merytorycznych, **874** decyzje płatnicze, **152** postanowienia oraz nałożono **58** mandaty, na ogólną kwotę **13 200,00 zł.**, z czego w zakresie:

Wyszczególnienie	Liczba decyzji			Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Nałożone mandaty	
	merytorycznych	płatniczych	wydanych w II instancji				ilość	kwota w zł
Higieny komunalnej	268	135	-	70	-	-	13	1 500,00
Higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku	588	482	-	-	-	-	45	11 700,00
Higieny pracy	123	89	-	-	-	-	-	-
Higieny dzieci i młodzieży	28	14	-	-	-	-	-	-
Epidemiologii	46	8	2	-	8	8	-	-
Zapobiegawcze go nadzoru sanitarnego	-	146	-	82	-	-	-	-
Razem	1055	874	2	152	8	-	58	13 200,00

Obiektywna ocena stanu sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego, uwzględniająca zagrożenia zarówno istniejące, jak również te mogące się pojawić, jest możliwa dzięki sprawnie działającemu laboratorium, które wykonuje badania w szerokim spektrum, dysponując wykwalifikowaną kadrą, odpowiednio przygotowaną infrastrukturą, którego kompetencje potwierdzone zostały certyfikatem Polskiego Centrum Akredytacyjnego.

W Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze w 2016 roku przeprowadzono ogółem **5568** badań, wykonano **3153** oznaczenia chemiczne, **7353** oznaczeń fizycznych oraz **8513** oznaczeń mikrobiologicznych.

W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody, środków spożywczych, zdrowia ludności i środowiska pracy w mieście Jeleniej Górze i w powiecie jeleniogórskim, przebadano **4 707** próbek wody, środków spożywczych, próbek w kierunku schorzeń

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

jelitowych oraz dokonano pomiaru czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy, takich jak oświetlenie, hałas i wibracje.

W związku z tym do Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Jeleniej Górze przyjęto do badania **4 320** próbek, w tym:

- **382** próbki wody,
- **258** próbek środków spożywczych,
- **756** próbek w kierunku schorzeń jelitowych oraz
- dokonano **2924** pomiary czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy,

na podstawie których przeprowadzono **3285** badań, wykonano **2208** oznaczeń chemicznych, **1997** oznaczeń fizycznych, **4515** oznaczeń mikrobiologicznych oraz dokonano **148** ocen znakowania środków spożywczych.

Natomiast **387** próbek przekazano do badania w innych laboratoriach na terenie kraju, w tym:

- **269** próbek wody,
- **118** próbek środków spożywczych,

z których laboratoria te przeprowadziły **1124** badania, wykonano **1271** oznaczeń chemicznych, **169** oznaczeń fizycznych, **272** oznaczenia mikrobiologiczne, a także dokonano **113** ocen znakowania środków spożywczych.

Ponadto należy wskazać, że w Oddziale Laboratoryjnym PSSE w Jeleniej Górze, w ramach systemu zintegrowanego, wykonywane są badania na rzecz innych powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych. I tak w roku 2016 wykonano **2 283** badania, **945** oznaczeń chemicznych, **5 356** oznaczeń fizycznych oraz **3 998** oznaczeń mikrobiologicznych.

Przedstawiona w dalszej części opracowania ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego opracowana została na podstawie okresowych analiz i monitoringu oraz sprawozdań statystycznych za 2016 rok.

W oparciu o posiadane informacje stwierdzam, że na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego zapewnione jest bezpieczeństwo sanitarne.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

II. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY ORAZ BIEŻĄCY NADZÓR SANITARNY NAD PLACÓWKAMI SŁUŻBY ZDROWIA

W 2016 roku Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze zarejestrowała 887 jednostek chorobowych wykazanych w sprawozdaniu MZ-56 oraz 23 zachorowania na gruźlicę, 165 pokąsań przez zwierzęta, 6922 przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę wykazanych w meldunkach MZ-55 oraz 892 biologicznych czynników chorobotwórczych.

W zakresie nadzoru epidemiologicznego przeprowadzono 101 kontroli w podmiotach leczniczych oraz praktykach zawodowych.

Zgodnie z art. 26 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity z 2016 r. Dz. U. poz. 1866) lekarze są zobowiązani do terminowego zgłaszania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny na podstawie otrzymanych zgłoszeń prowadzi rejestr zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne określone w ustawie i na tej podstawie dokonuje bieżącej oceny sytuacji epidemiologicznej nadzorowanego terenu. Jest to jeden z podstawowych elementów funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i kontroli zakażeń oraz chorób zakaźnych określonych w ustawie.

Analiza zachorowań na choroby zakaźne

MIASTO JELENIA GÓRA

Jednostka chorobowa		2016 r.		2015 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelozy	Zatrucia pokarmowe	6	7,42	2	2,46
	posocznica	2	2,47	0	0
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	1	1,24	0	0
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	0	0	0	0
	nie określone	2	2,47	0	0
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	29	35,85	43	52,96

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

Jednostka chorobowa		2016 r.		2015 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
	inne określone	5	6,18	4	4,93
	nie określone	186	229,94	151	185,98
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		58	7,17	55	6,77
Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.	ogółem	3	3,71	3	3,69
	w tym dzieci do lat 2	1	0,12	0	0
Listerioza		0	0	1	1,23
Krzusiec		5	6,18	1	1,23
Płonica		14	17,31	30	36,95
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	2	2,47	0	0
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	2,47	0	0
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes inwazyjna	ogółem	1	1,24	1	1,23
	inna określona i nie określona	1	1,24	1	1,23
Kiła		2	2,47	1	1,23
Rzeżączka		1	1,24	1	1,23
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		1	1,24	0	0
Borelioza		5	6,18	8	9,85
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		8	9,89	16	19,71
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	inne określone i nie określone	2	2,47	2	2,46
Ospa wietrzna		77	95,19	297	365,81
Różyczka		2	2,47	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby	typu B –przewlekłe i BNO	2	2,47	0	0
	typu C: wg definicji przypadku -2014 r.	9	11,13	14	17,24
AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		1	1,24	0	0
Nowo wykryte zakażenia HIV		3	3,71	3	3,69

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

Jednostka chorobowa		2016 r.		2015 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		4	4,94	1	1,23
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae inwazyjna	ogółem	4	4,94	6	7,39
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,24	1	1,23
	inna określona i nie określona	1	1,24	3	3,69
	posocznica	2	2,47	2	2,46
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu		2	2,47	0	0
Grypa	ogółem	3	3,71	0	0
	U dzieci w wieku 0-14 lat	1	1,24	0	0

POWIAT JELENIOGÓRSKI

Jednostka chorobowa		2016 r.		2015 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelozy	Zatrucia pokarmowe	7	10,86	4	6,17
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez Clostridium difficile	2	3,10	0	0
	nie określone	1	1,55	0	0
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	30	46,56	36	55,55
	wywołane przez norowirusy	115	178,49	0	0
	inne określone	9	13,97	2	3,09
	nie określone	39	60,53	31	47,84
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		25	3,88	28	4,32
Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.	ogółem	18	27,94	26	40,12
	w tym dzieci do lat 2	3	0,46	0	0
Listerioza		1	1,55	0	0
Krzusiec		5	7,76	3	4,63
Płonica		21	32,59	34	52,47

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

Jednostka chorobowa		2016 r.		2015 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	1	1,55	0	0
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,55	0	0
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes inwazyjna	ogółem	4	6,21	1	1,54
	róża	2	3,10	1	1,54
	zespół wstrząsu toksycznego	1	1,55	0	0
	inna określona i nie określona	1	1,55		
	Inne postaci kiły i kiła nie określona	0	0	1	1,54
Rzeżączka		0	0	1	1,54
Borelioza		10	15,52	9	13,89
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		11	17,07	13	20,06
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	inne określone i nie określone	3	4,66	0	0
Ospa wietrzna		117	181,59	202	311,71
Różyczka		0	0	4	6,17
Wirusowe zapalenie wątroby	typu B –przewlekłe i BNO	1	1,55	2	3,09
	typu C: wg definicji przypadku -2014 r.	1	1,55	4	6,17
Nowo wykryte zakażenia HIV		1	1,55	1	1,54
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		2	3,10	2	3,09
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae inwazyjna	ogółem	1	1,55	3	4,63
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	2	3,09
	posocznica	1	1,55	1	1,54
	inna określona i nie określona	0	0	1	1,54
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	3	4,66	1	1,54
Grypa	ogółem	1	1,55	0	0
	U dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

Ogniska epidemiologiczne

W 2016 r. opracowano trzy ogniska epidemiczne.

1. Ognisko zgłoszone do PSSE 19.05.2016 r., miejsce wystąpienia to Ośrodek Wczasowy „Dąbrówka” w Karpaczu ul. Słowackiego 2. Był to pobyt uczniów w ramach „Zielonej Szkoły”. Zachorowania wystąpiły u 15 osób, w tym 7 dzieci w wieku 0-14 lat, bez hospitalizacji. Czynniki etiologiczne zakażenia nie zostały ustalone.
2. Ognisko zgłoszone do PSSE 30.05.2016r., miejsce wystąpienia to Ośrodek Wypoczynkowy „Siła” w Szklarskiej Porębie ul. Mickiewicza 19. Zachorowanie wystąpiło u 7 osób dorosłych, w tym 3 osoby hospitalizowano. Czynniki etiologiczne zakażenia to rotawirus.
3. Ognisko zgłoszone do PSSE 15.08.2016r., miejsce wystąpienia to CRR KRUS „GRANIT” ul. Kopernika 14 w Szklarskiej Porębie. Zachorowanie wystąpiło u 115 osób, w tym u 3 dzieci w wieku 0-14 lat, bez hospitalizacji. Czynniki etiologiczne to norowirus.

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych

Analiza porównawcza zachorowań na choroby zakaźne, które zarejestrowano w PSSE Jelenia Góra w 2016 i 2015 roku wykazała, że w większości przypadków zachorowania utrzymują się na porównywalnym poziomie. Znaczny spadek zachorowań odnotowano w przypadku zachorowań na ospę, zarówno w mieście jak i powiecie. Ponadto w 2016r. zarejestrowano mniej zachorowań na płonicę, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy oraz zakwalifikowano mniej osób do szczepień p/wścieklicznie.

Natomiast wzrost zachorowań można zaobserwować w przypadku zachorowań na salmonellozę. W związku z opracowaniem ogniska epidemicznego w CRR KRUS „GRANIT” w Szklarskiej Porębie, po raz pierwszy zarejestrowano wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez norowirusy.

Podmioty lecznicze na bieżąco przesyłają zgłoszenia chorób zakaźnych, oraz formularze dodatkowych czynników biologicznych.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

Stan sanitarno-higieniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Na terenie działalności PPIS w Jeleniej Górze, współpraca ze wszystkimi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą przebiegała bez zastrzeżeń. Kontrole stanu sanitarno – higienicznego przeprowadzane były w obecności kierownika placówki lub osób upoważnionych.

Szpitalne

Pod nadzorem PSSE w Jeleniej Górze w roku 2016r znajdowało się łącznie 12 szpitali, w tym dwa szpitale jednodniowe i dwa szpitale uzdrowiskowe. Nieprawidłowości sanitarno-techniczne stwierdzono:

1. W Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej Jednostka Medyczna „Wysoka Łąka” w Kowarach ul. Sanatoryjna 27. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:
 - trudnych do utrzymania w czystości powierzchni ścian i sufitów w oddziale Chorób Płuc i Gruźlicy w odcinku pulmonologicznym na I piętrze,
 - trudnej do utrzymania w czystości, z licznymi ubytkami powierzchni fotela do masażu w oddziale rehabilitacji,
 - trudnej do utrzymania w czystości powierzchni łóżka stosowanego do naświetlań lampą Solux.
2. W Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego 6 w Jeleniej Górze. Stwierdzone nieprawidłowości to:
 - nieprawidłowa przestrzeń ładunkowa środków transportu odpadów medycznych z oddziałów do magazynu centralnego,
 - brudne, z ubytkami farby i tynku ściany w korytarzu wewnętrznym Centralne Sterylizatorni oraz ubytkach w okafelkowaniu ściany i podłogi strefy brudnej.
3. W Powiatowym Centrum Zdrowia w Kowarach ul. Sanatoryjna 15 nieprawidłowości dotyczyły:
 - warunków przechowywania odpadów medycznych.

Ponadto wystawiono 11 decyzji prolongujących termin wykonania zaleceń oraz 4 decyzje o opłacie za czynności kontrolne.

W roku sprawozdawczym w całości wykonano zalecenia decyzji z 2016 r. w Powiatowym Centrum Zdrowia w Kowarach ul. Sanatoryjna 15. Ponadto wykonano

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

zalecenia decyzji z roku 2015 w KCM Clinic S. A. ul. Bankowa 5-7 w Jeleniej Górze. W dalszym ciągu postępowaniem administracyjnym objęto dwa obiekty- Izerskie Centrum Pulmonologii i Chemioterapii Izer-Med. Spółka z o. o. w Szklarskiej Porębie ul. Sanatoryjna 1 oraz Zespół Profilaktyki i Rehabilitacji w Janowicach Wielkich ul. Świerczewskiego 12.

4. W Szpitalach uzdrowiskowych w 2016 r. przeprowadzono 4 kontrole, w tym 2 kontrole po złożonej przez pacjentkę skardze na stan sanitarno-porządkowy. W trakcie kontroli stwierdzono niedoczyszczone części podłóg w rogach pokoi i za meblami. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą – nieprawidłowość usunięto niezwłocznie. Decyzji w tej grupie obiektów nie wydano.

Sanatoria i prewentoria

Pod nadzorem znajduje się 1 sanatorium należące do Uzdrowiska Cieplice – Grupa PGU w Jeleniej Górze. Jest to „Długi Dom” ul. P. Ściegiennego 5/7 w Jeleniej Górze.

W obiekcie przeprowadzono kontrolę w marcu 2016 rok. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Postępowanie z odpadami medycznymi oraz z bielizną czystą i brudną ujednolicone jest z postępowaniem w Szpitalu Uzdrowiskowym.

Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria

Pod nadzorem w 2016r. znajdowało się 85 przychodni – skontrolowano 33 obiekty.

Zły stan i techniczny stwierdzono w 1 obiekcie, tj w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Nasze Zdrowie” M. Pichlak E. Szatanik, Spółka Partnerska, Miłków 118.

Uchybienia dotyczyły:

- nieprawidłowej powierzchni ścian z ubytkami tynku w korytarzu wejściowym do obiektu oraz brudnych ścian w gabinecie pielęgniarki szkolnej, gabinecie diagnostyczno – zabiegowym i poczekalni dla pacjentów,
- zniszczonej, z ubytkami betonu, trudnej do utrzymania w czystości powierzchni schodów wejściowych do obiektu.

Obiekt objęto decyzją nakazującą oraz decyzją o opłacie.

W trakcie kontroli sprawdzającej stwierdzono wykonanie zaleceń decyzji w całości.

Ponadto w Niepublicznym Zakładzie Opieki Stomatologicznej lek. stom. Grażyna Nałęcz – Socha w Jeleniej Górze ul. Kiepurzy 77, wydano 1 decyzję o opłacie w 2016 r. po

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

przeprowadzonej w grudniu 2015 r. kontroli sanitarnej. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

W 2016 r. wydano jedną decyzję prolongującą termin wykonania zaleceń na PCZ Przychodnia Specjalistyczna w Kowarach ul. 1 Maja 73. W grudniu obiekt został przeniesiony do nowego budynku.

Praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarek i położnych

Praktyki lekarskie

Pod nadzorem znajdowało się 378 indywidualnych praktyk lekarskich. Kontrole sanitarne w tych obiektach prowadzone są wrywkowo

W 2016 roku skontrolowano 3 obiekty. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Praktyki lekarskie korzystają ze sprzętu wielorazowego i jednorazowego użytku w zależności od rodzaju świadczeń medycznych. Postępowanie ze sprzętem po użyciu prawidłowe.

Praktyki Pielęgniarek i Położnych

W ewidencji PSSE zarejestrowano 37 Praktyk Pielęgniarskich i 1 Praktykę Higienistki Szkolnej. W tej grupie obiektów w 2016 r. przeprowadzono jedną kontrolę.

Gabinety praktyk pielęgniarskich zlokalizowane są w pomieszczeniach podmiotów leczniczych lub przy placówkach oświatowo-wychowawczych. Praktyki pielęgniarskie świadczą usługi w środowisku domowym pacjenta lub w placówkach szkolnych. W przypadku czynności wykonywanych w domu pacjenta, wyposażone są w torby pielęgniarskie. W użyciu wyłącznie sprzęt jednorazowego użytku, który po użyciu zabezpieczany jest w pudełku twardo ściennym znajdującym się na wyposażeniu torby. Pielęgniarki posiadają umowy na odbiór odpadów medycznych i przekazanie do utylizacji z firmami specjalistycznymi.

Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze

Nadzorowane są 4 zakłady opiekuńczo-lecznicze. W 2016 roku skontrolowano 3 obiekty- nieprawidłowości nie stwierdzono.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Powiatowego Centrum Zdrowia w Kowarach przy ul. Jeleniogórskiej 14 objęty jest decyzją z 2015 r. W 2016 r. prolongowano termin wykonania zaleceń w związku z planowanym przeniesieniem obiektu.

Hospicja

Na terenie nadzorowanym znajduje się jedno Hospicjum Powiatowego Centrum Zdrowia w Kowarach przy ul. Jeleniogórskiej 14. W trakcie kontroli w obiekcie nie stwierdzono nieprawidłowości. Objęty jest decyzją z 2015 r. W I półroczu 2016 r. prolongowano termin wykonania zaleceń w związku z planowanym przeniesieniem obiektu.

Postępowanie z bielizną jak w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicy, w użyciu wyłącznie sprzęt jednorazowy.

Zakłady Rehabilitacji Leczniczej

W roku 2016 pod nadzorem znajdował się 1 Zakład Rehabilitacji Leczniczej stacjonarny tj: Centrum Rehabilitacji Rolników „KRUS” ul. Kopernika 14 w Szklarskiej Porębie. Przeprowadzona w 2016 r. kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Obiekt objęty jest decyzją administracyjną z 2015 roku .

Ponadto na terenie nadzorowanym znajdowało się 11 ambulatoryjnych zakładów rehabilitacji leczniczej. W 2016 r. skontrolowano 3 obiekty. Nieprawidłowości sanitarno- porządkowych nie stwierdzono.

We wszystkich obiektach, w których stwierdzono nieprawidłowości, wszczęto postępowanie administracyjne.

Szczepienia ochronne

Punkty szczepień na terenie nadzorowanym przez PSSE Jelenia Góra obejmują szczepieniami dzieci i młodzież do 20-go roku życia. Wykonują szczepienia ochronne osób narażonych w szczególny sposób na zakażenie oraz szczepienia zalecane – nie finansowane ze środków publicznych. Przeprowadzona analiza na podstawie kontroli bieżących oraz sprawozdań GUS MZ-54 wykonywanych szczepień ochronnych przez świadczeniodawców, pozwala na stwierdzenie, iż szczepienia prowadzone były systematycznie i zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych. W roku 2016 odnotowano wzrost ilości wykonanych szczepień w stosunku do roku 2015.

W roku 2016 wszczęto postępowanie administracyjne wobec osób uchylających się od

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Na koniec roku 2016 wykazano ogółem 199 osób (rodziców, opiekunów prawnych), które nie podjęły lub zaprzestały wykonywania szczepień u swoich dzieci lub podopiecznych. 190 osób wezwano do złożenia wyjaśnień. Wystawiono 84 upomnienia po terminie nie wykonania obowiązku szczepień oraz wystawiono 8 tytułów wykonawczych.

Ponadto, dla zabezpieczenia prowadzenia ciągłości wykonywania szczepień ochronnych, Powiatowa Stacja prowadzi szczegółowy nadzór nad dostarczaniem oraz wydawanymi preparatami szczepionkowymi. Prowadzony jest całodobowy monitoring urządzeń chłodniczych, zabezpieczający zachowanie łańcucha chłodniczego.

Szczegółową analizę stanu zaszczepienia w % w poszczególnych rocznikach przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj szczepienia, rok urodzenia	2016	2015
Gruźlica + WZW B – noworodki	97,4	98,6
Gruźlica po 1 roku życia	98,9	99,1
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis– 1 rok życia	56,2	50,7
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis- dawka uzupełniająca – 2 r. życia	39,8	37,2
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis –w 3 r. życia	90,5	90,4
WZW B – 3 rok życia	97,7	97,9
Haemophilus influenzae typ B dawka uzupełniająca - 2 rok życia	39,8	37,3
Haemophilus influenzae typ B – 3 rok życia	90,7	90,4
Odra, świnka , różyczka – I dawka – 2 rok życia	76,8	71,4
Odra, świnka , różyczka – I dawka – 3 rok życia	94,4	93,9
Błonica, tężec, krztusiec ac., Poliomyelitis- 6 r. życia	72,5	60,4
Błonica, tężec, krztusiec ac.,poliomyelitis w 7 r. życia	90,5	91,3
Różyczka – 13 rok życia	99,3	99,8
Błonica, tężec, krztusiec - II dawka – 14 rok życia	75,5	67,7
Tężec , błonica - III dawka – 19 rok życia	71,7	65,0

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

III. HIGIENA ŚRODOWISKA I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Do zadań statutowych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie higieny komunalnej należy:

- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej, środkami komunikacji, urządzeniami wodnymi, wodociągami sieciowymi i indywidualnymi ujęciami wody wykorzystywanymi do celów publicznych,
- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad stanem czystości i porządku na terenach miast i gmin, zwłaszcza w zakresie usuwania odpadów komunalnych,
- nadzór nad zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia, nadzór nad stanem sanitarno-technicznym wodociągów publicznych i ujęć indywidualnych, nadzór nad dezynfekcją wody podawanej do sieci, sporządzanie harmonogramów poboru prób wody, udział w akcjach profilaktycznych w zakresie ochrony stanu sanitarnego ujęć i urządzeń wodnych,
- tworzenie baz danych dotyczących monitoringu wody na terenie działania podległym koordynatorowi ds. monitoringu wody,
- udział w odbiorach nowych obiektów użyteczności publicznej,
- rozpatrywanie interwencji mieszkańców w zakresie higieny komunalnej,
- opiniowanie i nadzorowanie zorganizowanych imprez masowych.,
- wykonywanie ocen i analiz środowiskowych,
- opiniowanie projektów uchwał rad miejskich i urzędów gmin w zakresie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin,
- wydawanie postanowień dotyczących zezwolenia na przewóz z zagranicy zwłok i szczątków ludzi oraz nadzór sanitarny nad ekshumacjami i miejscami przeznaczonymi do chowania zmarłych.

Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej

W roku 2016 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajdowało się 1213 obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych w 5 miastach i w 5 gminach, z czego skontrolowano 624 obiekty. Były to następujące rodzaje obiektów: zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, apteki, urzędy pocztowe, cmentarze, toalety publiczne, pływalnie, hotele, domy wczasowe i pensjonaty, schroniska,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

noclegownie, kempingi i pola namiotowe tereny rekreacyjne, obiekty sportowe, teatry, sale koncertowe, kina, pralnie, obiekty transportu osobowego, przystanki, stacje PKP, punkty odzieży używanej.

W roku 2016 w mieście Jelenia Góra skontrolowano 245 obiektów użyteczności publicznej.

Jako złe oceniono 6 obiektów. Nałożono 5 mandatów na sumę 500 zł.

W roku 2016 w powiecie jeleniogórskim skontrolowano 379 obiektów użyteczności publicznej. Jako złe oceniono 9 obiektów. Nałożono 8 mandatów na sumę 1000 zł.

W dalszym ciągu problemem nadzoru nad niektórymi obiektami jest krótki okres prowadzenia działalności. Obiekty typu: pensjonaty, domy wczasowe, domy wypoczynkowe, pokoje gościnne są czynne tylko w sezonie.

Nadzór nad zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia

Jednym z ważniejszych zagadnień Sekcji Higieny Komunalnej jest nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia. Obecnie pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze są 22 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

W mieście Jeleniej Górze zbadano ogółem 291 próbek wody z wodociągu Jelenia Góra, w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego i badań monitoringowych PSSE w Jeleniej Górze. Przebadano 143 próby w zakresie składu mikrobiologicznego i 148 prób w zakresie składu fizyczno-chemicznego. Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi w zakresie odczynu pH. Niezgodności dotyczyły wody wodociągowej pochodzącej z następujących ujęć:

- Zalew Sosnówka – w 1 próbce stwierdzono zwiększoną mętność oraz w 4 próbkach stwierdzono zwiększoną zawartość glinu, wszczęto postępowanie administracyjne. Następne zbadane próbki były prawidłowe.
- Leśniczówka – w 1 próbce stwierdzono zaniżony odczyn pH. Na zarządcę wodociągu nałożony został obowiązek doprowadzenia jakości wody w zakresie zaniżonego pH do obowiązujących norm sanitarnych. Badanie sprawdzające potwierdziły wykonanie obowiązku. W 1 próbce stwierdzono zwiększoną zawartość chloroformu-wszczęto postępowanie administracyjne. Następne zbadane próbki były prawidłowe.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

- Kamienna Wieża – w 1 próbce zawyżoną zawartość chloroformu. Następne zbadane próbki były prawidłowe. W 7 próbkach stwierdzono zaniżony odczyn pH. Na zarządcę wodociągu nałożono obowiązek doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych.

W zakresie składu mikrobiologicznego wszystkie przebadane próbki były prawidłowe. W powiecie jeleniogórskim znajduje się 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Na terenie powiatu jeleniogórskiego zbadano ogółem 586 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych i badań monitoringowych PSSE Jeleniej Górze. W zakresie składu mikrobiologicznego wody zbadano 285 próbek i stwierdzono niezgodności w 4 próbkach wody pochodzącej z wodociągów: Kostrzyca, Kowary Wojków oraz Miłków. W związku z tym do wiadomości publicznej, na stronie internetowej PSSE Jelenia Góra, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze podał komunikaty dotyczące pogorszenia jakości wody. Zarządca (Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji) niezwłocznie podejmował działania naprawcze i następne badania wykazały prawidłową jakość wody.

Pod względem fizykochemicznym zbadano 301 próbek wody z czego 41 odbiegało od norm sanitarnych głównie w zakresie zaniżonego pH (17 próbek), pojedyncze próby w zakresie mętności, chloroformu a 16 próbek dotyczyło zawyżonej zawartości glinu w wodociągu Piechowice (12 próbek) i w wodociągu Szklarska Poręba (4 próbki). Zaniżony odczyn pH stwierdzono w następujących wodociągach: Szklarska Poręba, Kopaniec, Sosnówka, Przesieka, Podgórzyn, Kostrzyca.

Wobec zarządców wodociągów prowadzone są postępowania dotyczące doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych.

W wodociągu Janowice Wielkie w zakresie zawartości arsenu w 5 na 5 zbadanych próbek zawartość arsenu mieściła się w granicy odstępstwa t.j. do 16 $\mu\text{g}/\text{dm}^3$ arsenu. Termin obowiązywania odstępstwa upływa w dniu 31.12.2017 r.

Rozpatrywanie interwencji mieszkańców

W roku 2016 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze wpłynęło 79 spraw od mieszkańców, dotyczące stanu sanitarno-porządkowego w miastach oraz 12 spraw dotyczących terenów wiejskich. Zgłaszane interwencje dotyczyły podobnie jak w latach ubiegłych m.in: złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, złej

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

jakości wody, wycieków nieczystości, przepełnionych, źle zlokalizowanych pojemników na odpady. Z tego 51 spraw dotyczyło miasta Jeleniej Góry przy czym najczęściej dotyczyło złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, złego stanu sanitarnego w obrębie nieruchomości, przepełnionych pojemników na odpady. Zgłaszane interwencje miały zasięg lokalny i nie stwarzały większego zagrożenia epidemiologicznego.

W porównaniu z rokiem 2015 liczba zgłoszonych spraw dotyczących terenów miejskich i wiejskich kształtuje się na takim samym poziomie.

Nadzór nad ekshumacjami i przewozem zwłok i szczątków z zagranicy.

W roku 2016 wydano 22 postanowienia na przywóz zwłok i szczątków ludzi z zagranicy tj. 17 na teren miasta Jeleniej Góry i 5 na teren powiatu jeleniogórskiego. Ponadto wydano 2 decyzje zezwalające na wywóz zwłok za granicę oraz 101 decyzji zezwalające na przeprowadzenie ekshumacji. Przeprowadzono 8 kontroli związanych z ekshumacjami.

Organizacja imprez masowych

W celu zapewnienia prawidłowego stanu sanitarnego podczas organizowanych imprez masowych organizatorzy zwracali się przed ich organizacją o zaopiniowanie w zakresie przygotowania sanitarnego tych imprez.

W roku 2016 zaopiniowano pozytywnie 15 wniosków dotyczących imprez masowych, z czego 6 dotyczyło imprez masowych organizowanych na terenie miasta Jeleniej Góry. Interwencje dotyczących złego stanu sanitarnego podczas imprez masowych nie zanotowano.

Opiniowanie regulaminów o utrzymaniu czystości i porządków w miastach i gminach

W roku 2016 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze wydał 28 postanowień opiniujących regulaminy o utrzymaniu czystości i porządku oraz uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, z czego 2 dotyczyły miasta Jeleniej Góry.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

IV. HIGIENA ZAKŁADÓW PRODUKCJI, OBROTU ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Jednym z głównych zadań Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego jest kontrola warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, a także warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku tj. kosmetykami, chemią gospodarczą, artykułami mającymi kontakt z żywnością.

W 2016 roku nadzorowano ogółem 1886 zakładów produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu, w tym w Jeleniej Górze 947 zakładów, w powiecie jeleniogórskim 939 zakładów.

W największych grupach obiektów ilość zakładów przedstawia się następująco:

Lp.	Grupa obiektów	Ilość zakładów na terenie miasta Jeleniej Góry	Ilość zakładów na terenie powiatu jeleniogórskiego
1.	Przetwórstwo	35	71
2.	Obrót żywnością	407	361
3.	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	225	378
4.	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	194	109

Nadzór prowadzony był w oparciu o następujące przepisy prawne:

- Ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 594);
- Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. U. UE L 139 z dnia 30 kwietnia 2004 r. str. 1);
- Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzonych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191 z 30.04.2004 r. str. 1 z późniejszymi zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200);
- Rozporządzenie (WE) Nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

Przepisy prawne wytyczają kierunki nadzoru nad bezpieczeństwem żywności poprzez:

- nadzorowanie warunków sanitarno-technicznych w zakładach obrotu i produkcji żywności;
- nadzorowanie nad wprowadzaniem do obrotu bezpiecznej żywności, poprzez prawidłowe warunki przechowywania oraz badania laboratoryjne;
- sprawdzanie higieny personelu zatrudnionego przy produkcji i obrocie żywnością;
- sprawdzanie stanu sanitarno-higienicznego sprzętu i wyposażenia w zakładach;
- nadzorowanie warunków związanych z identyfikowalnością żywności na etapie dostaw oraz dystrybucji żywności w zakładach;
- nadzorowanie nad prawidłowym znakowaniem żywności oraz wykonywaniem badań właścicielskich w zakładach produkujących żywność;
- nadzorowanie nad opracowywaniem jadłospisów w stołówkach szkolnych, w żłobkach i przedszkolach;
- nadzorowanie środków transportu służących do przewozu żywności.

W myśl art. 61-62 Ustawy przeprowadza się kontrole zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność oraz rejestruje się i wystawia decyzje zatwierdzające zakład z dokładnym określeniem rodzaju działalności prowadzonej przez zakład. Wystawiono 103 nowe decyzje zatwierdzające, głównie w grupie obiektów żywienia otwartego.

W roku 2016 w obiektach żywnościowo-żywnieniowych przeprowadzono 1261 kontroli.

W wyniku kontroli urzędowych za stwierdzone nieprawidłowości w zakładach nałożono mandaty karne w ilości 45 sztuk na kwotę 11 700 zł. (w mieście Jelenia Góra 18 sztuk na kwotę 4700 zł.). Wydano 157 decyzji nakazujących wykonanie zaleceń związanych z poprawieniem stanu technicznego zakładów żywnościowo-żywnieniowych.

Skierowano 2 wnioski do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu o ukaranie za prowadzenie działalności bez złożenia wniosku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów.

Ogółem w 2016 roku z terenu powiatu jeleniogórskiego i Jeleniej Góry pobrano do badań laboratoryjnych 376 próbek żywności, materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

i kosmetyków, zgodnie z rocznym planem zatwierdzonym przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Próbki zbadano w następujących kierunkach:

- 272 próbki żywności w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych
- 37 próbek w kierunku zanieczyszczeń chemicznych – pestycydy, metale szkodliwe dla zdrowia, azotany, WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne), 3-MPCD (3-Monochloropropano-1,2 diol),
- 9 próbek w kierunku obecności histaminy,
- 3 próbki na zawartość glutenu,
- 14 próbek w kierunku mykotoksyn,
- 11 próbek na zawartość substancji dodatkowych dozwolonych,
- 7 próbek w kierunku napromieniania żywności,
- 7 próbek na zawartość witamin i składników mineralnych,
- 11 próbek przedmiotów użytku przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kierunku migracji substancji szkodliwych do żywności,
- 4 próbki kosmetyków w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

Pod względem znakowania 263 próbki z w/w zostały ocenione. Zdyskwalifikowano 2 próbki suplementów diety ze względu na nieprawidłowe znakowanie - „tabletki musujące z wapniem o smaku cytrynowym” i „tabletki musujące o smaku cytrynowo-pomarańczowym z wapniem i witaminą D3” – jako niezgodne Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1169/2011 z dnia 25.10.2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09.10.2007 r. w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety (Dz. U. z 2015 r. poz. 2023). Skierowano informację pisemną do powiatowych inspektorów sanitarnych właściwych ze względu na siedzibę producenta zdyskwalifikowanych produktów o podjęcie działań zgodnie z kompetencjami terytorialnymi.

Charakterystyka stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

1. Przetwórstwo spożywcze

W 2016 r. nadzorowano 106 obiektów przetwórstwa spożywczego, w tym 38 zakładów w Jeleniej Górze. Skontrolowano 90 zakładów, przeprowadzono 120 kontroli.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

W skontrolowanych wytwórniach żywności analizowano dokładnie cały proces produkcyjny, sprawdzano monitorowanie w wyznaczonych punktach krytycznych i kontrolnych, sprawdzano substancje dodatkowe używane w produkcji. Przeprowadzono identyfikowalność dostarczanych surowców na przykładzie jednego produkowanego wyrobu gotowego, oceniano znakowanie gotowych wyrobów.

W grupie zakładów przetwórstwa spożywczego najczęściej powtarzające się usterki to:

- ściany i sufity w złym stanie sanitarno-technicznym
- brak aktualnego prawidłowego orzeczenia o jakości wody używanej do produkcji
- rozplanowanie pomieszczeń nieprawidłowe

W 2016 roku w wyniku kontroli urzędowych wyegzekwowano zalecenia dotyczące badań produktu gotowego oraz uzupełnienia procedury w systemie HACCP o zapisy dotyczące częstotliwości badań produktu gotowego.

Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia nałożono 5 mandatów na kwotę 1300 zł.

2. Obrót środkami spożywczymi

Nadzorowano 768 zakładów obrotu żywnością (bez środków transportu), 361 w powiecie i 407 w Jeleniej Górze. Skontrolowano ogółem 301 obiektów, w tym 196 sklepów, 23 kioski, 42 magazyny hurtowe, 10 obiektów ruchomych i tymczasowych oraz 30 innych punktów sprzedaży. W Jeleniej Górze skontrolowano 125 zakładów.

Najczęściej powtarzające się usterki:

- ściany, sufity w złym stanie sanitarno-technicznym
- urządzenia, sprzęt i inne składniki wyposażenia w złej kondycji technicznej zakładów
- brak aktualnego wyniku badań wody używanej w zakładzie

W 2016 roku w grupie zakładów prowadzących obrót żywnością wydano 43 decyzje administracyjne nakładające obowiązek wykonania zaleceń w ustalonym terminie.

W sklepach spożywczych nałożono 7 mandatów na kwotę 1 300 zł, w tym w Jeleniej Górze 4 mandaty na kwotę 600 zł. Wydane zostały 3 decyzje o zakazie wprowadzania do obrotu dla:

- produktów zawierających w swoim składzie niedozwoloną substancję –
1 decyzja,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

- przeterminowanych środków spożywczych – 2 decyzje.

3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Nadzorowano ogółem 603 obiekty, w tym 225 w Jeleniej Górze. Skontrolowano 242 zakłady (w Jeleniej Górze 61 zakładów), w tym małej gastronomii 81. Przeprowadzono 385 kontroli – w małej gastronomii 115. Nałożono 20 mandatów na kwotę 5 800 zł, w tym 4 mandaty na kwotę 1400 złotych w małej gastronomii.

Najczęściej powtarzające się usterki sanitarno-techniczne:

- ściany, sufity brudne wymagają odnowienia,
- brak badań laboratoryjnych wyrobu gotowego, nietrwałego mikrobiologicznie,
- procedury GHP, GMP i HACCP wymagają weryfikacji.

W zakładach przestrzegane są procedury związane z identyfikowalnością surowców użytych do produkcji. W większości lokali gastronomicznych przestrzega się zakazu palenia papierosów zarówno w salach konsumpcyjnych jak i w pomieszczeniach produkcyjnych.

W wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze wydał 54 decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości, w tym w małej gastronomii 10. Wydał również decyzję unieruchomienia bloku żywienia w DW „Mieszko” w Karpaczu przy ul. Mickiewicza 2.

W 2 przypadkach wystąpiono do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu z wnioskiem o ukaranie z art. 103 Ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia za prowadzenie działalności bez zgłoszenia i zatwierdzenia.

4. Zakłady żywienia zamkniętego

W 2016 r. skontrolowano 189 zakładów (w Jeleniej Górze 28 zakładów), przeprowadzono 233 kontrole (w Jeleniej Górze 33 kontrole). Wystawiono 40 decyzji nakazujących wykonanie obowiązków oraz nałożono 5 mandatów na kwotę 1100 zł.

Najczęściej powtarzające się usterki:

- brak dokumentu potwierdzającego właściwą jakość produktu gotowego,
- brak informacji dla konsumentów o składnikach alergennych występujących w potrawach;
- ściany i sufity brudne wymagają odnowienia;

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

W zakładach żywienia zamkniętego, zwłaszcza w obiektach szkolnych i przedszkolnych w roku 2016 najczęściej uwagi dotyczyły odnowienia ścian i podłóg, w pomieszczeniach kuchni oraz w korytarzach komunikacyjnych.

W 2016 roku dokonano oceny jadłospisów głównie w przedszkolach i stołówkach szkolnych na podstawie dekadowego opracowania zestawów obiadowych. W wyniku oceny stwierdzono, że posiłki zawierają produkty z następujących grup środków spożywczych: produkty zbożowe lub ziemniaki (w tym produkty mączne i kasze), mleko, produkty mleczne, jaja, mięso, ryby, masło, warzywa, owoce, nasiona roślin strączkowych, orzechy, tłuszcze. Posiłki podstawowe zawierają produkty białkowe pochodzenia zwierzęcego, smażone potrawy występują maksymalnie 2-razy w tygodniu, ryba co najmniej 1x w tygodniu. Posiłki są przygotowywane na bazie naturalnych składników, nie stosuje się koncentratów spożywczych, z wyjątkiem naturalnych. Posiłki są zróżnicowane pod względem konsystencji, barwy, smaku i zapachu, są komponowane tak aby zachęcić dzieci do spożywania. Do każdego posiłku są dodawane warzywa i owoce w różnej postaci (surówki, gotowane, kawałki lub cząstki). Ograniczana jest sól (stosowana jest sól morska lub sodowo-potasowa), nie dosala się potraw po procesie przygotowania. Stosowane są przyprawy ziołowe: pieprz czarny, ziele angielskie, majeranek, tymianek, bazylia, oregano, pietruszka zielona, koperek. Do przyrządzania potraw nie stosuje się przypraw typu „Vegeta” i „Jarzynka”. Do posiłków przygotowuję się napoje typu kompot z ograniczoną ilością cukru. Do smażenia używany jest olej rzepakowy rafinowany o zawartości kwasów tłuszczowych jednonienasyconych powyżej 50% i kwasów wielonienasyconych poniżej 40%. W sklepikach szkolnych sprzedawane są kanapki, coraz częściej stosuje się bułki grahamki oraz pieczywo wieloziarniste, pieczywo półcukiernicze i cukiernicze o ograniczonej ilości cukru, tłuszczu i soli. Nie stosuje się pieczywa produkowanego z ciasta głęboko mrożonego. Oferowane są do sprzedaży: owoce, chipsy bananowe lub jabłkowe, napoje bez dodatku cukru i substancji słodzących, soki owocowe 100%, woda mineralna, musy owocowe bez cukru, słonecznik łuskany, chrupki w tym bezglutenowe, suszone owoce bez cukru, bezcukrowe gumy do żucia. Zauważalna jest duża poprawa w jakości sprzedawanych produktów i przygotowywanych posiłków.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

Charakterystyka stanu sanitarnego zakładów żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych na trasach turystycznych

Powiat jeleniogórski to w całości teren turystyczny, wszystkie zakłady żywnościowo-żywnościowe zlokalizowane są na trasach turystycznych. Stan sanitarno-higieniczny opisany został w poszczególnych grupach obiektów.

Nadzorowanych jest ogółem 1599 obiektów żywnościowych, w tym skontrolowanych zostało ogółem 714 zakładów w miejscowościach turystycznych (w Jeleniej Górze 404 zakłady).

Najczęściej powtarzające się usterki nie ulegają zmianie:

- niedostateczny stan techniczny pomieszczeń zakładu: ściany, sufity, drzwi, okna;
- nieprawidłowe powierzchnie stykające się z żywnością;
- brak dokumentu potwierdzającego właściwą jakość zdrowotną produktu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie;
- brak dokumentu potwierdzającego właściwą jakość wody;
- procedury GHP, GMP i HACCP wymagają weryfikacji

Analizując ocenę stanu sanitarnego wszystkich obiektów przy trasach turystycznych zauważa się poprawę w zakresie rozbudowy, modernizacji istniejących starych kuchni oraz wyposażenia ich w profesjonalny sprzęt produkcyjny. W zakresie dokumentacji wzrosła ilość zakładów posiadających prawidłową dokumentację w zakresie identyfikowalności surowców i produktów.

Obrót środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, suplementami diety oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi

W 2016 roku przeprowadzono ocenę 47 suplementów diety oraz 43 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Oceniane produkty pochodziły z obrotu, w tym z od przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem PSSE w Jeleniej Górze oraz oferowane do sprzedaży przez internet.

Producenci dostosowują produkty i ich oznakowanie do aktualnie obowiązujących przepisów prawa żywnościowego, w tym do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała (...), (Dz. Urz. UE L 181 z 29.06.2013), które stosowane jest od 20 lipca 2016 roku.

W sumie zakwestionowano 18 suplementów diety, w tym 6 oferowanych przez internet oraz 6 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym 4 prezentowane przez internet.

W związku z powyższym, zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego powiadomiono odpowiednich Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych w celu podjęcia działań zgodnie z kompetencją terytorialną.

Produkty dyskwalifikowano ze względu na nieprawidłowe oznakowanie opakowań jednostkowych, t.j.:

- w wykazie składników dodatki do żywności oraz ich funkcje technologiczne zapisane były nieprawidłowo;
- w wykazie składników nie wyróżniono za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego się od reszty składników wszystkich substancji powodujących alergię lub reakcje nietolerancji;

W niektórych przypadkach:

- brak było oznakowania w języku polskim, produkty były oznakowane tylko w języku angielskim;
- w oznakowaniu suplementu diety zawierającego jakieś zioła znajdowało się zbyt mało ostrzeżeń oraz informacji o przeciwwskazaniach do stosowania, możliwych objawach niepożądanych oraz interakcjach z lekami i żywnością;
- wykaz składników podany na etykiecie był niezgodny ze stanem faktycznym,
- nazewnictwo substancji dodatkowych było niezgodne z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności (Dz. U. L 354 z 31.12.2008, s. 16 z późn. zm.);

Natomiast przy opisie produktów oferowanych przez internet zdarzało się, że:

- reklama internetowa nie zawierała wszystkich obowiązkowych danych szczegółowych wymaganych zgodnie z art. 14 Rozporządzenia Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...);
- reklama internetowa wprowadzała konsumentów w błąd co do charakterystyki produktu, jego właściwości, przypisując produktom właściwości zapobiegania i leczenia chorób, co narusza art. 7 rozporządzenia 1169/2011,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

- reklama zawiera oświadczenia zdrowotne niezgodne z Rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności oraz Rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 432/2012 z dnia 16 maja 2012 r. ustanawiającym wykaz dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych dotyczących żywności, innych niż oświadczenia odnoszące się do zmniejszenia ryzyka choroby oraz rozwoju i zdrowia dzieci;
- nazwy produktów były niezgodne z nazwami zamieszczonymi na oryginalnych opakowaniach jednostkowych oraz nazwami figującymi w Rejestrze Żywności Prozdrowotnej prowadzonym przez Głównego Inspektora Sanitarnego;
- produkty zawierały w składzie niedozwolone substancje;
produkt zawierał w zalecanej dziennej porcji, aż 5 mg melatoniny, natomiast w suplementach diety może znajdować się tylko do 1 mg melatoniny;
- produkt przeznaczony dla niemowląt zawierał w jednej kapsułce aż 20 µg (800 j.m.) witaminy D, co jest niezgodne z aktualnymi przepisami prawa żywnościowego.

**Ocena zaawansowania wdrażania systemu HACCP (System Analizy Zagrożeń
i Krytycznych Punktów Kontroli)**

Na 1795 nadzorowanych zakładów, w których obowiązują zasady systemu HACCP w roku 2016 wdrożono HACCP w 90% zakładów.

Stopień wdrożenia systemu HACCP w przetwórstwie spożywczym stanowił 92% zakładów, dużą część stanowią inne zakłady przetwórstwa, które nie są zobligowane do wdrożenia zasad systemu HACCP.

W zakładach obrotu żywnością sytuacja związana z wdrażaniem systemu HACCP utrzymuje się na poziomie 90% zakładów. W tej grupie obiektów ze względu na dużą rotację zakładów liczba zakładów z wdrożonymi zasadami systemu HACCP ulega ciągłym zmianom.

W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego 91% zakładów wdrożyło HACCP.

W grupie żywienia zbiorowego typu zamkniętego 95% zakładów wdrożyło zasady systemu HACCP. Są to zwłaszcza zakłady podlegające służbie zdrowia, ale również spora grupa stołówek szkolnych, przedszkoli, stołówek sanatoryjnych, które posiadają dokumentację i sukcesywnie monitorują wyznaczone punkty kontrolne w systemie HACCP. Największe

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

wahania w ilości opracowanej i wdrożonej dokumentacji zasad systemu HACCP odnotowuje się w grupie stołówek w domach wczasowych i pensjonatach.

Ocena działań w systemie RAPEX

(System Szybkiego Powiadomiania o Produktach Niebezpiecznych)

W ramach systemu RAPEX nie otrzymano w 2016 roku powiadomień dotyczących kosmetyków, które mogłyby stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

Ocena działań w ramach systemu RASFF

(System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach)

W 2016 roku w ramach systemu RASFF otrzymano łącznie 48 powiadomień w tym 24 alarmowych i 24 informacyjnych, w związku z czym podejmowano czynności kontrolne i wyjaśniające dotyczące występowania w obrocie zakwestionowanych partii produktów, zgodnie z otrzymywanymi listami dystrybucyjnymi.

Przeprowadzono łącznie 86 kontroli. Skontrolowano 57 obiektów. W przypadku powiadomień alarmowych wycofywano z obrotu niebezpieczny środek spożywczy.

Powiadomienia dotyczyły następujących produktów spożywczych:

- sliwek suszonych oraz moreli suszonych, w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej zawartości kwasu sorbowego,
- gruszek suszonych polskich i czekolady mlecznej zakwestionowanych ze względu na wysoką zawartość WWA,
- rodzynek suszonych i pieczywa chrupkiego zdyskwalifikowanych ze względu na przekroczenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu *ochratoksyny A*,
- Owoców, w których stwierdzono pestycyd/ insektycyd - *karbofuran*,
- naturalnej wody mineralnej, kminku mielonego, pieprzu czarnego mielonego, bio trawy jęczmiennej i trawy jęczmiennej, sera oraz suplementu diety zanieczyszczonych mikrobiologicznie (*Salmonella*, *Escherichia coli*, *Listeria Monocytogenes*, *Enterococcus faecium*, *przetrawalniki beztlenowców* redukujących siarczyny),
- ciasteczek z nadzieniem jabłkowym, gdzie stwierdzono niezadeklarowaną obecność alergenu – siarczynu,
- ciasteczek czekoladowych zdyskwalifikowanych ze względu na stwierdzenie niezadeklarowanego składnika alergennego – mleka,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

- batonów i cukierków wyprodukowanych w Holandii, w których stwierdzono kawałki plastiku,
- mąki gryczanej (z natury bezglutenowej), w której stwierdzono gluten,
- makaronu, zdyskwalifikowanego ze względu na stwierdzenie glinu,
- suszonych liści stewii – jako nowa żywność wprowadzona do obrotu bez zezwolenia KE,
- kawioru czarnego i napoju izotonicznego w proszku, w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów barwników (E 151, E104),
- suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego dla sportowców: zdyskwalifikowanych ze względu na stwierdzenie niebezpiecznych składników takich jak: *siarczan agmatyny, azotan kreatyny, dendrobium, fenyloetyloaminę, johimbinę*, niedozwolone aminokwasy, ekstrakt z liści *Acacia Ridigula*, ekstrakt z rośliny *Cassia Nomame* oraz *Epimedium grandiflorum*,
- łopatki do przewracania ze stali nierdzewnej i łopatki do spaghetti z przekroczonym limitem migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych,
- mięsa wieprzowego i półtusze wieprzowych, w których stwierdzono przekroczenie pozostałości antybiotyków: *doksycykliny, sulfadiazyny*,
- wody źródlanej niegazowanej, zakwestionowanej ze względu na zawartość arsenu powyżej najwyższego dopuszczalnego poziomu,
- selera korzeniowego z przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu *propikonazolu*.

Ponadto czynności kontrolne i wyjaśniające podejmowane były również w związku z:

- wycofywaniem z obrotu suplementu diety zakwestionowanego ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu WWA;
- wycofywaniem z obrotu kiełbasy parówkowej, w której wykryto bakterie *Listeria Monocytogenes* ;
- wycofywaniem z obrotu produktu, ze względu na wykrycie obecności bakterii *Salmonella spp.*

Wszystkie kontrole i czynności wyjaśniające podejmowano zgodnie z otrzymanymi listami dystrybucyjnymi i informacje przekazywano za pośrednictwem WSSE we Wrocławiu do Krajowego Punktu Kontaktowego w Głównym Inspektoracie Sanitarnym.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

**Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi oraz środkami masowego
przekazu**

Sekcja Higieny Żywności i Przedmiotów Użytku współpracuje najczęściej z Inspekcją Weterynaryjną. W ramach współpracy kontrolowana jest wspólnie Hurtownia KUBEX w Jeleniej Górze przy ul. Spółdzielczej 51 oraz 2 piekarnie wytwarzające produkty paszowe.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

**V. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA PRACY MIASTA I POWIATU
JELENIOGÓRSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM CHOROÓB ZAWODOWYCH**

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze należy nadzór nad warunkami higieny środowiska pracy w zakładach pracy.

W roku 2016 w ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajdowało się 498 zakładów wymagających nadzoru nad warunkami pracy (368 obiektów będących pod wyłącznym nadzorem sekcji HP i 130 obiektów innych komórek). W mieście Jeleniej Górze - 309 zakładów, w powiecie jeleniogórskim - 189. W zakładach tych było zatrudnionych 17912 osób, z czego w mieście - 12071 osób, w powiecie - 5841 osób. Przeważającą część - 420 zakładów pracy (84,34 % nadzorowanych obiektów) stanowiły zakłady zatrudniające do 50 pracowników. Najwięcej pracowników 1985 osoby, podobnie jak w latach ubiegłych, zatrudnionych było w służbie zdrowia, w mieście 1158 osób, w powiecie 827 osób oraz w działalności produkcyjnej - produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych - 1986 osób, w mieście 623 osoby, w powiecie 1363 osoby. Największym zakładem w mieście i powiecie jest DWS Draexlmaier zatrudniający około 1806 osób.

W roku 2016 Sekcja Higieny Pracy skontrolowała 142 zakłady pracy, co stanowiło 28,51 % zakładów będących w ewidencji. W roku 2016 Sekcja Higieny Pracy wykonała 203 kontrole dotyczące nadzoru nad warunkami pracy.

Kontrole te obejmowały następujące zagadnienia:

- określenie występujących na stanowiskach pracy czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia,
- ocenę realizacji przez pracodawców obowiązku wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- sprawdzenie prowadzenia przez pracodawców obowiązujących rejestrów czynników szkodliwych i czynników rakotwórczych,
- ocenę aktualności badań lekarskich pracowników,
- sprawdzenie realizacji wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków grupy II i produktów biobójczych,
- sprawdzenie dokonania przez pracodawców oceny i udokumentowania ryzyka zawodowego występującego przy określonych pracach.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

W 89 zakładach pracy wydano 99 decyzji nakazujących likwidację stwierdzonych uchybień sanitarno – higienicznych, ponadto wydano 24 decyzje dotyczące chorób zawodowych.

W roku 2016 w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- stwierdzenie pomiarami stężeń i natężeń czynników szkodliwych przekraczających normatywy higieniczne na stanowiskach pracy – przekroczenia stwierdzono w 11 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 3, w powiecie - 8), co stanowi 7,75 % zakładów skontrolowanych,
- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – stwierdzono w 58 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 28, w powiecie - 30), co stanowi 40,85% skontrolowanych w roku 2016 zakładów pracy,
- brak rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 28 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze – 16, w powiecie - 12) – 19,72% zakładów skontrolowanych,
- brak aktualnych badań lekarskich stwierdzono w 6 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 2, w powiecie - 4) co stanowi 4,22 % zakładów skontrolowanych,
- uchybienia w zakresie stosowania i obrotu chemikaliami, stwierdzono w 18 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 10, w powiecie - 8), co stanowi 12,68% skontrolowanych w roku 2016 zakładów pracy,
- zły stan sanitarno – techniczny pomieszczeń stwierdzono w 18 zakładach (w mieście Jeleniej Górze - 11, w powiecie - 7), co stanowi 12,68 % skontrolowanych w roku 2016 zakładów pracy,
- brak lub nieprawidłową ocenę ryzyka zawodowego stwierdzono w 41 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 21, w powiecie - 20), co stanowi 28,87% skontrolowanych w roku 2016 zakładów pracy,

Chemikalia

Przeprowadzono 84 kontrole z czego 77 dotyczyło dalszych użytkowników stosujących, 1 dalszych użytkowników formulatorów, 6 kontrole dystrybutorów.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

W trakcie kontroli nie stwierdzono wprowadzania do obrotu produktów biobójczych zawierających substancje czynne będące przedmiotem decyzji dotyczących niewłączenia niektórych substancji do załącznika I, IA, lub IB dyrektywy 98//8/WE.

Na terenie powiatu brak jest podmiotów odpowiedzialnych.

Przeprowadzono 2 kontrole w 2 podmiotach wprowadzającym do obrotu produkty biobójcze. Uchybień nie stwierdzono.

W roku 2016 skontrolowano 1 podmiot wprowadzający do obrotu prekursory kategorii 2 i 3 – wykonano 1 kontrolę. Uchybień nie stwierdzono.

Wydano 20 decyzji (18 nakazujących i 2 prolongaty), w których było 35 nakazów dotyczących uchybień związanych z stosowaniem i wprowadzaniem substancji i mieszanin chemicznych.

Ponadto nakazano:

- sporządzenie spisu stosowanych substancji i mieszanin – 8 nakazów,
- zapoznanie pracowników z kartami – 4 nakazy,
- sporządzenie kart charakterystyk – 10 nakazów,
- oznakować właściwie miejsca składowania, przechowywania – 3 nakazy,
- zapewnić pracownikom instrukcje określające sposób składowania, pakowania – 6 nakazów,
- oznakować prawidłowo substancje chemiczne – 4 nakazy.

Ocena narażenia zawodowego

W roku 2016 w przekroczeniach normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia pracowało ogółem 418 osób, na terenie miasta 176 osób, w powiecie 242 osoby.

W stosunku do liczby zatrudnionych w zakładach objętych nadzorem – liczba osób pracujących w zagrożeniu stanowiła odsetek 2,33 %. Najwięcej osób pracujących w warunkach szkodliwych - 120 osób zatrudnionych było dziale produkcji wyrobów z drewna na terenie miasta 94 osoby, w powiecie jeleniogórskim 26 osób.

Główne czynniki szkodliwe środowiska pracy to:

- hałas – 359 osób pracowało w przekroczeniu NDN hałasu, stwarzającym ryzyko zawodowego uszkodzenia słuchu, (stanowiska m.in. operatorów sprzętu ciężkiego, operatorów pił spalinowych, stolarzy, skalników, ślusarzy, spawaczy)
- pyły - 2 osoby pracowało w przekroczeniu NDS ,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

- drgania mechaniczne – 77 osób pracowało w przekroczeniu NDN, (stanowiska obsługi pił spalinowych, górników, operatorów sprzętu ciężkiego, stolarzy).

Choroby zawodowe

Występujące w środowisku pracy czynniki szkodliwe dla zdrowia w stężeniach i natężeniach przekraczających dopuszczalne normy mogą powodować u zatrudnionych pracowników następstwa zdrowotne w postaci chorób zawodowych.

W roku 2016 otrzymano 18 zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych, z terenu miasta 10, z terenu powiatu 8 zgłoszeń, sporządzono 32 karty oceny narażenia zawodowego.

Po przeprowadzeniu postępowań wyjaśniających wydano 9 decyzji stwierdzających chorobę zawodową – 6 decyzji z terenu miasta i 3 z terenu powiatu, wydano również 14 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, 10 decyzji z terenu miasta i 4 z terenu powiatu oraz 1 decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie choroby zawodowej.

Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej dotyczyły:

- chorób zakaźnych (bolerioza) – 5,
- uszkodzenie słuchu – 2,
- uszkodzenie narządu głosu – 1,
- choroba skóry – 1.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

VI. HIGIENA ZAKŁADÓW NAUCZANIA

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze należy bieżący nadzór sanitarny nad placówkami oświatowo-wychowawczymi, szkołami wyższymi i placówkami wypoczynku sezonowego dzieci i młodzieży zarejestrowanymi na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze. Ponadto pracownicy Sekcji dokonują oceny dostosowania mebli do zasad ergonomii w szkołach i przedszkolach, oceny wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych, higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w szkolnych pracowniach chemicznych.

W roku 2016 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej znajdowało się 152 stałych placówek oświatowo-wychowawczych.

Szczegółowy wykaz obiektów w rozbiciu na miasto Jelenia Góra i powiat przedstawia poniższa tabela.

Obiekty	Miasto Jelenia Góra	Powiat jeleniogórski	Razem
Żłobki	4	1	5
Przedszkola	21	13	34
Szkoły podstawowe	9	15	24
Gimnazja	3	3	6
Zespoły szkół	3	11	14
Inne placówki oświatowo-wychowawcze	38	31	69
Razem	78	74	152

Ponadto 424 turnusy zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, w tym na terenie miasta Jeleniej Góry zgłoszony był wypoczynek w miejscu zamieszkania – 9 turnusów,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

pozostałe turnusy jako formy wyjazdowe wypoczynku organizowane są na terenie powiatu jeleniogórskiego.

W 2016 roku na terenie działalności przeprowadzono 226 kontroli w placówkach, w wyniku których wydano 42 decyzje administracyjne (podstawowe, prolongujące i opłat) w obiektach, w których podczas kontroli stwierdzono braki i uchybienia mające wpływ na stan sanitarno-higieniczny przedmiotowych placówek.

Kontrole sanitarne wykonane w roku 2016 w placówkach oświatowo-wychowawczych wykazują poprawiające się sukcesywnie warunki sanitarno-higieniczne i techniczne.

W szkołach i przedszkolach na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego prowadzone są w miarę potrzeb bieżące remonty sal lekcyjnych, korytarzy, toalet, sal gimnastycznych, siłowni i innych pomieszczeń, w których przebywają uczniowie.

Prace te polegają na malowaniu ścian, sufitów oraz wymianie lub uzupełnianiu ubytków w podłogach, uzupełnianiu ubytków i odnawianiu lamperii na korytarzach komunikacyjnych, wymianie wyeksploatowanej stolarki drzwiowej i okiennej. W wielu placówkach oświatowych odnotowano wymianę sprzętu meblowego, zakup indywidualnych szafek dla uczniów oraz zabawek i sprzętu edukacyjnego. Większość szkół posiada place zabaw dla uczniów młodszych i prawidłową infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego tj. wielofunkcyjne boiska, kompleksy „Orlik”, hale sportowe lub sale gimnastyczne.

Nadzór bieżący nad placówkami nauczania i wychowania nie wykazał placówek, które nie zapewniłyby właściwych warunków higienicznych. W większości szkół, przedszkoli, domach dziecka, bursach i internatach oraz innych placówkach zapewniona była bieżąca ciepła i zimna woda, prawidłowe oświetlenie i mikroklimat, dostateczną ilość środków do utrzymania higieny osobistej uczniów, zachowane były standardy dostępności do urządzeń sanitarnych. Zarówno sanitariaty, szatnie, korytarze jak i inne pomieszczenia, w których przebywają uczniowie i dzieci są na bieżąco sprzątane i ich bieżący stan sanitarny jest zachowany.

W niektórych placówkach zostały wydane decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień sanitarno-technicznych, ponieważ w czasie kontroli stwierdzono:

- wyeksploatowaną, nieszczelną stolarkę okienną, zniszczoną wykładzinę podłogową w pomieszczeniach warsztatowych centrum szkolenia zawodowego,
- uszkodzone drzwi z ubytkami w szatni centrum szkolenia zawodowego,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

- brudne ściany z ubytkami tynku w sali gimnastycznej oraz uszkodzoną posadzkę w ciągu komunikacyjnym szkoły,
- zniszczoną nawierzchnię drogi dojazdowej do szkoły,
- zawilgocone ściany i sufity z ubytkami tynku w sali gimnastycznej zespołu szkół technicznych,
- zniszczoną nawierzchnię boiska asfaltowego w szkole,
- brudne, zawilgocone z ubytkami tynku ściany i sufity w pomieszczeniu grupy II w przedszkolu,
- zniszczoną z ubytkami nawierzchnię przed budynkiem gimnazjum,
- wyeksploatowaną stolarkę przy drzwiach wejściowych do przedszkola oraz przy drzwiach w ciągu komunikacyjnym przy tzw. łączniku,
- zniszczone ogrodzenie wokół posesji przedszkola.

Ponadto kontrole w zakresie higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych i w gimnazjach nie wykazały nieprawidłowości.

Kontrole w zakresie dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do zasad ergonomii odbywają się poprzez sprawdzenie imiennej listy uczniów poszczególnych klas, które uwzględniają ich wzrost, z odpowiednio dobranymi i oznakowanymi meblami, w których siedzą uczniowie. W pierwszym półroczu 2016 r. sprawdzono 106 placówek w tym zakresie, w których nie stwierdzono nieprawidłowości. Ocena wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych jest systematycznie dokonywana podczas bieżących kontroli. Część szkół wyposażona jest jeszcze w stary sprzęt sportowy i meble szkolne w dobrym stanie technicznym, ale bez certyfikatów. Nowy sprzęt sportowy lub meble szkolne, które są kupowane przez szkoły posiadają już certyfikaty.

Wypoczynek zimowy i letni dzieci i młodzieży w tym roku przebiegał spokojnie.

W sezonie przeprowadzono 122 kontrole placówek wypoczynku. Skontrolowano 51 turnusów zimowych oraz 71 turnusów letnich.

W skontrolowanych obiektach stwierdzono dostateczną ilość bieżącej ciepłej wody, prawidłowy dostęp do urządzeń sanitarnych oraz właściwe wyposażenie pomieszczeń, tam gdzie przebywały dzieci i młodzież. Placówki posiadały izolatki (prawidłowo wyposażone), zapewniono opiekę medyczną przeważnie w pobliskich przychodniach u lekarzy POZ, a czasami na miejscu (pielęgniarka lub ratownik medyczny). Pokoje uczestników, łazienki, sanitariaty sprzątane były na bieżąco. Organizatorzy jak i właściciele obiektów sezonowych

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

wykazali się znajomością wymagań sanitarnych jakie muszą być spełnione podczas organizowania wycieczki dla dzieci i młodzieży.

W trakcie wycieczki letniej wpłynęły do PSSE trzy zgłoszenia od rodziców o nieprawidłowościach w trakcie wycieczki, które dotyczyły :

- obozu harcerskiego w Strużnicy,
- dwa Ośrodka Wczasowo-Kolonijnym „Hottur” w Borowicach.

Zgłoszenie telefoniczne rodzica dziecka na złe warunki i brak nadzoru nad uczestnikami obozu harcerskiego w Strużnicy nie potwierdziło się. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Następne dwa zgłoszenia dotyczące Ośrodka Wczasowo-Kolonijnym „Hottur” w Borowicach również nie potwierdziły się. Pierwsze zgłoszenie dotyczyło złego stanu sanitarno-technicznego obiektu (brudnych toalet, odpadającego tynku w pokojach mieszkalnych, obecności szczurów i myszy). Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Drugie dotyczyło wystąpienia u uczestników obozu objawów w postaci wymiotów i biegunki. W trakcie kontroli stwierdzono, że objawy ze strony układu pokarmowego wystąpiły w dniach poprzednich u 3 osób z jednej grupy obozowej (53 uczestników obozu) oraz 3 osób z drugiej grupy obozu sportowego (52 uczestników). Konsultacja u lekarza w Przychodni w Podgórzynie wykazała infekcję wirusową. Konsultujący lekarz nie potwierdził zatrucia pokarmowego. W dniu kontroli wszyscy uczestnicy obydwu turnusów zdrowi pojechali na wycieczki. Przeprowadzone kontrole bloku żywienia, części hotelowej oraz basenu nie wykazały nieprawidłowości.

Ponadto w roku 2016 rodzice zgłosili uwagi dotyczące trzech placówek stałych. Jedna w sprawie nieprawidłowych warunków lokalowych Oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Kostrzycy. Przeprowadzono kontrolę dotyczącą warunków w jakich przebywają dzieci w utworzonym Oddziale. W wyniku kontroli potwierdziły się zarzuty dotyczące niewystarczającej powierzchni pomieszczenia przeznaczonego na pobyt dzieci. Natomiast w sposób prawidłowy zapewniono wyposażenie w postaci stolików, szafek na przybory oraz dostęp do umywalk i oczek ustępowych. W sprawie zapewnienia odpowiedniej powierzchni zostało wystosowane pismo do Urzędu Gminy w Mysłakowicach zobowiązujące do usunięcia nieprawidłowości. Następna dotyczyła Szkoły Podstawowej w Sosnowce - prowadzenia remontu pomieszczeń Straży Pożarnej mieszczących się w tym samym budynku. Zarzuty dotyczyły prowadzenia remontu w trakcie zajęć lekcyjnych

***Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok***

i w związku z tym intensywnego zapylenia ciągów komunikacyjnych. Przeprowadzono kontrolę, która potwierdziła informację dotyczącą remontu jednak w trakcie nie stwierdzono zapylenia, pomieszczenia były utrzymane w czystości. Według informacji od dyrektora szkoły prace mogące powodować zapylenie prowadzone były po zakończeniu zajęć lekcyjnych.

Kolejne zgłoszenie dotyczyło występowania wszawicy w szkole Podstawowej Nr 10 w Jeleniej Górze . W trakcie rozmowy z dyrektorem szkoły uzyskano informację, że aktualnie istnieje problem braku pielęgniarki i czynione są intensywne starania w celu zatrudnienia nowej. Natomiast przez wychowawców została przeprowadzona akcja informacyjno-edukacyjna wśród dzieci i rodziców. Do szkoły przekazano materiały edukacyjne oraz Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy:

- w ramach strategicznej oceny oddziaływania – opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach oddziaływania na środowisko – wydawanie postanowień w sprawie raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko i określanie ich zakresu;
- w ramach postępowania administracyjnego – uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uzgadnianie warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji dla przedsięwzięć powstających na terenie nie posiadającym aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach odbioru - wydawanie opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania i eksploatacji obiektów budowlanych, modernizowanych, przebudowywanych zakładów lub ich części.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydał:

- 4 opinie dotyczące projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy dla powiatu,
- 17 opinii dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (5 dla miasta i 12 dla powiatu),
- 35 opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (11 dla miasta i 24 dla powiatu), w tym 23 opinie o braku potrzeby przeprowadzenia oceny (w tym 8 dla miasta i 15 dla powiatu),
- 7 opinii dotyczących środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia dla powiatu,
- 37 opinii dotyczących dokumentacji projektowej (10 dla miasta i 27 dla powiatu),
- 119 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych (66 dla miasta i 53 dla powiatu), w tym 1 opinia zgłaszająca sprzeciw czy stwierdzająca niespełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych dla powiatu,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

- 3 opinie w sprawach niewymienionych powyżej (np. warunków zabudowy, lokalizacji inwestycji celu publicznego, usytuowania wyrzutni powietrza na poziomie terenu, zastosowania materiałów do dystrybucji lub uzdatniania wody itp.):
 - * 2 uzgodnienia warunków zabudowy,
 - * 1 opinia w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego dla powiatu.

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Powiatowej Stacji działania są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarnohigienicznego w realizowanych obiektach, a także usunięcie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi.

W 2016 roku na terenie powiatu jeleniogórskiego w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowano się przede wszystkim przeprowadzaniem kontroli obiektów budowlanych w związku z wydaniem opinii dopuszczenia obiektu do użytkowania.

Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania głównie obiektów żywnościowych i żywnościowych, zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej, obiektów świadczących usługi noclegowe, obiektów przeznaczonych na działalność leczniczą oraz aptek ogólnodostępnych, nowobudowanych lub adaptowanych.

Biorąc pod uwagę wymagania higieniczne i sanitarne stan obiektów budowlanych oddawanych do użytkowania w większości nie odbiegał od wymogów zawartych w przepisach.

W roku 2016 w porównaniu z rokiem 2015 zmalała liczba przeprowadzonych kontroli obiektów budowlanych, a co za tym idzie liczba opinii w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych. Wzrosła natomiast liczba opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia oraz dokumentacji projektowej. Liczba opinii dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie.

Działania inwestycyjne na terenie powiatu jeleniogórskiego nie spowodowały istotnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

VIII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO ZDROWOTNA I PROMOCJI ZDROWIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach prowadzonej działalności inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w szkołach i innych placówkach oświatowo- wychowawczych, szkołach wyższych oraz środkach masowego przekazywania, zakładach opieki zdrowotnej, innych zakładach, instytucjach i organizacjach oraz udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności.

W roku 2016 zagadnienia problemowe realizowano poprzez następujące interwencje programowe i nieprogramowe.

Program „Trzymaj Formę”

Celem programu była edukacja w zakresie znaczenia aktywności fizycznej oraz zdrowego odżywiania. Adresatami programu byli uczniowie szkół oraz ich rodzice. W programie brało udział 14 szkół w tym 4 zespoły szkół gimnazjalnych i podstawowych, w tym 5 szkół w powiecie jeleniogórskim 9 na terenie Miasta Jeleniej Góry, ogółem uczestników; 2919 uczniów, 520– rodziców.

Program „Moje dziecko idzie do szkoły”

Celem programu była edukacja w zakresie potrzeb zdrowotnych dziecka rozpoczynającego naukę w szkole. Adresatami programu byli rodzice, dzieci oraz wychowawcy dzieci rozpoczynających naukę w szkole. W programie wzięło udział 6 szkół podstawowych- 619 rodziców i 619 uczniów.

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu innych środków psychoaktywnych”

Jednym z głównych celów jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym. Realizowany głównie poprzez kampanię społeczną „ Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”, której istotą był przekaz edukacyjny wsparty materiałami promocyjnymi.

Kampanię realizowano poprzez instruktaże, prelekcje, rozmowy indywidualne, punkty informacyjne. Działaniami objęto 20 podmiotów leczniczych, 71 ośrodków wypoczynkowych, w lokalnej TV Dami emitowane były spoty związane z kampanią, ogólny zasięg kampanii ok. 3272 osób.

W ramach profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu oraz innych środków psychoaktywnych, oprócz kampanii realizowano również

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość”, adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W programie brało udział 13 szkół ponadgimnazjalnych, 3 szkoły w powiecie jeleniogórskim 10 szkół w Mieście Jeleniej Górze - 521 uczniów, 150 rodziców.

Program „Wybierz Życie Pierwszy Krok”. Celem programu było, podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy wśród młodzieży ponadgimnazjalnej oraz ich rodziców i opiekunów. Motywowanie młodzieży do podjęcia roli liderów edukacji zdrowotnej w ich środowisku oraz wpływanie na zachowania zdrowotne rodziców i opiekunów, a zwłaszcza wzrost zainteresowania badaniami profilaktycznymi (na przykład badaniami cytologicznymi). Program realizowało 6 szkół ponadgimnazjalnych z Jeleniej Góry, udział wzięło 632 uczniów, 200 rodziców.

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w tym

Programy:

„Czyste powietrze wokół Nas”, celem programów było ochrona dzieci przed szkodliwością biernego palenia, adresatami programu były dzieci przedszkolne oraz ich rodzice.

W programie brało udział 7 przedszkoli z terenu miasta Jeleniej Góry – 500 dzieci, 270 rodziców.

„Bieg po zdrowie” - Pilotaż programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla IV klas szkół podstawowych, program zrealizowano w jednej Szkole Podstawowej nr 13 w Jeleniej Górze, w klasie IV – 23 uczniów i ich rodzice. Program będzie kontynuowany w 5 szkołach podstawowych w roku szkolnym 2017/2018.

Program profilaktyki zakażeń HIV i choroby AIDS

Cel: Ograniczenie zakażeń HIV. Adresatami programu była młodzież szkół ponadgimnazjalnych, kobiety ciężarne oraz osoby dorosłe aktywne seksualnie.

Szczególne uwagę należy zwrócić na działalność Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego anonimowe i bezpłatne testowanie w kierunku HIV, w którym prowadzone jest poradnictwo okołotestowe, rozmowy indywidualne przed i po wykonaniu testu, przekazywano informacje na temat dróg zakażenia, omawiano ryzykowne zachowania, omawiano zagadnienie okienka serologicznego, szacowano ryzyko zakażenia, wyjaśniono procedurę testowania. Omówiono zasady profilaktyki: styl życia, ewentualne zmiany jakie pacjent może dokonać w swoim zachowaniu (bezpieczniejszy seks, bezpieczniejsze stosowanie narkotyków – bądź decyzja o podjęciu leczenia) – 963 osób wykonujących badanie w kierunku HIV w tym 336 kobiet w ciąży. Punkt Konsultacyjno - Diagnostyczny mieści się w Wojewódzkim Centrum

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze, działalność punktu finansowana jest ze środków Urzędu Miasta w Jeleniej Górze, Urzędu Marszałkowskiego oraz Krajowego Centrum ds. AIDS, klientami punktu są mieszkańcy zarówno Jeleniej Góry jak i powiatu jeleniogórskiego.

Interwencje nieprogramowe :

Działania profilaktyczne w zakresie środków zastępczych

Celem działań jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży, podjęcie działań informacyjno-edukacyjnych oraz zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy. Adresaci dzieci, młodzież i ich rodzice, uczestnicy wycieczki zimowej i letniej, podmioty lecznicze, lokalna społeczność. Zasięg 2243 osób.

Ponadto przeprowadzono szkolenie dla funkcjonariuszy służby więziennej w Areszcie Śledczym w Jeleniej Górze – 54 osoby oraz szkolenie dla wychowawców młodzieżowego ośrodka socjoterapii- 22 osoby.

„**Światowy dzień bez papierosa**” 31 maja tegorocznym tematem przewodnim ogłoszonym przez Światową Organizację Zdrowia był „Jednolite opakowania wyrobów tytoniowych fakty i wyzwania. Zadanie realizowano w 3 szkołach gimnazjalnych, 3 szkołach ponadgimnazjalnych oraz w 11 Zakładach Opieki Zdrowotnej.

„**Akcja Rzuć palenie Razem z Nami**”, głównym celem jest zachęta i pomoc osobom chcącym zaprzestać palenia. Zadanie realizowano w 4 szkołach ponadgimnazjalnych oraz 5 Zakładach Opieki Zdrowotnej.

„Akcja zima, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki grypy”

Cel: Rozpowszechnienie informacji na temat zagrożeń związanych z wycieczkami zimowymi, urazy wypadki, zatrucia pokarmowe, zachorowania na grypę, profilaktyka inwazyjnej choroby meningokokowej.

Adresaci dzieci, młodzież i ich rodzice, uczestnicy zimowisk, pracownicy służby zdrowia, lokalna społeczność, słuchacze radia, odbiorcy TV Dami. Zasięg – 1465 osoby.

„Akcja letnia”

Cel: Rozpowszechnienie informacji na temat, zapobiegania zatruciom pokarmowym, postępowania w przypadku ukąszenia przez żmiję, zapobieganie zatruciom grzybami, profilaktyki tężca, zapobieganie chorobom zakaźnym osób wyjeżdżających za granicę, ochrony skóry przed promieniowaniem, zasady bezpiecznego spożycia surowych

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2016 rok

warzyw i owoców.

Adresaci społeczność lokalna, uczestnicy i organizatorzy obozów, kolonii, półkolonii.
Zasięg 3272 osób.

Światowy Dzień Seniora

Celem akcji jest uświadamianie społeczeństwu problemów osób starszych informowanie o barierach jakie napotykają na swojej drodze oraz wyrabianie międzypokoleniowej solidarności. W akcji brały udział DPS Pogodna Jesień, 5 szkół ponadgimnazjalnych, lokalne media, 3 szkoły gimnazjalne.

Promocja szczepień ochronnych

Zorganizowano szkolenie dla pielęgniarek z podmiotów leczniczych – 55 osób. Szkolenie z udziałem psychologa. Głównym celem szkolenia było :

- przekazanie informacji na temat wybranych zagadnień z zakresu szczepień ochronnych dla niemowląt,
- przygotowanie pielęgniarki do rozmowy z rodzicami na temat wartości szczepień pediatrycznych,
- rozwijanie umiejętności dyskusji z rodzicami mającymi wątpliwości dotyczące szczepień,
- wzmocnienie roli pielęgniarki w edukacji rodzica.

Badajcie się Drogie Mamy, bo my Dzieci Was Kochamy

Akcja ma na celu upowszechnianie wiedzy o badaniach przesiewowych, pozwalających zapobiegać chorobom lub wykrywać je we wczesnym etapie, a polega na pokolorowaniu przekazaniu przez dzieci laurek swoim mamom, które są jednocześnie zaproszeniem na bezpłatne badania. W akcji brało udział 30 przedszkoli oraz 3556 dzieci.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

IX. PODSUMOWANIE

1. Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego należy uznać za dobrą. Poziom zachorowań na niektóre choroby zakaźne, analogicznie jak w latach poprzednich, miał charakter sezonowy lub był kontynuacją zmian wieloletnich obserwowanych wcześniej.
2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia w wodociągach sieciowych miasta i powiatu była zgodna z obowiązującymi przepisami.
3. Obiekty użyteczności publicznej w większej części spełniały wymagania higieniczne i zdrowotne.
4. Stan sanitarno-techniczny placówek nauczania i wychowania ulega ciągłej poprawie.
5. Stan techniczny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w wyniku ich modernizacji również ulega ciągłej poprawie.
6. Wdrażanie i stosowanie zasad GHP/GMP oraz HACCP zapewnia właściwy poziom bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.
7. Konsumentom zapewniona została rzetelna informacja o środkach spożywczych, dzięki sprawowaniu wzmożonego nadzoru nad ich znakowaniem.
8. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny placówek lecznictwa otwartego nie budzi zastrzeżeń.
9. Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych, podobnie jak liczba stwierdzonych chorób zawodowych.
10. Podejmowane działania oświatowo-zdrowotne przyczyniają się do wzrostu zainteresowania społeczeństwa zdrowym stylem życia.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

- X. Wykaz obiektów nadzorowanych przez DPWIS we Wrocławiu, zgodnie z art. 12 ust. 1a, pkt.1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1412 z późn. zm.) zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze**

Lp.	Jednostka kontrolowana
1.	Dom Pomocy Społecznej "Pogodna Jesień" w Jeleniej Górze ul. Leśna 3/5, 58-560 Jelenia Góra
2.	Teatr Jeleniogórski Scena Animacji i Dramatyczna im. C. K. Norwida al. Wojska Polskiego 38, 58-500 Jelenia Góra
3.	Teatr Zdrojowy - Teatr Jeleniogórski Scena Animacji i Dramatyczna im. C. K. Norwida, Park Zdrojowy 1, 58-560 Jelenia Góra
4.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2, 58-500 Jelenia Góra ul. Gimnazjalna 2
5.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1, 58-500 Jelenia Góra ul. Kochanowskiego 18
6.	Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2, 58-500 Jelenia Góra ul. 1-go Maja 39/41
7.	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, 58-500 Jelenia Góra al. Jana Pawła II 25
8.	Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych, 58-500 Jelenia Góra ul. Cieplicka 34
9.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, 58-500 Jelenia Góra ul. Piłsudskiego 27
10.	Zespół Szkół Elektronicznych i Gimnazjum Nr 3, 58-500 Jelenia Góra, ul. Grunwaldzka 64 a
11.	Zespół Szkół Technicznych "Mechanik", 58-500 Jelenia Góra, ul. Obrońców Pokoju 10
12.	Bursa Szkolna Nr 1, 58-500 Jelenia Góra, ul. Kilińskiego 5/7
13.	Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych i Bursy Szkolnej - Bursa Szkolna, 58-500 Jelenia Góra, ul. Leśna 5
14.	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jeleniej Górze, 58-500 Jelenia Góra, ul. Wolności 259
15.	Młodzieżowy Dom Kultury, 58-500 Jelenia Góra, ul. Skłodowskiej 12
16.	Centrum Kształcenia Ustawicznego, 58-500 Jelenia Góra, ul. Sudecka 53 a
17.	Międzyszkolny Ośrodek Sportu, 58-500 Jelenia Góra, ul. Złotnicza 12
18.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jeleniej Górze + Internat, 58-500 Jelenia Góra, ul. Kruszwicka 3
19.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jeleniej Górze, 58-500 Jelenia Góra, ul. Grottgera 1
20.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, 58-500 Jelenia Góra, ul. Sprzymierzonych 9

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

Lp.	Jednostka kontrolowana
21.	Centrum Opieki nad Dzieckiem "Dąbrówka", 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzeńska 6/2
22.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dąbrówka 1", 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzeńska 6/1
23.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dąbrówka 2", 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzeńska 6/3
24.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dąbrówka 3", 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzeńska 6/4
25.	Żłobek Miejski, 58-506 Jelenia Góra, ul. Rózyckiego 21

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

XI. Wykaz obiektów nadzorowanych w ramach I instancji przez DPWIS we Wrocławiu, zgodnie z art. 12 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1412 z późn. zm.), zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze – w zakresie higieny radiacyjnej

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
1.	Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu Plac Hirszfelda 12, 53-413 Wrocław	Dolnośląskie Centrum Onkologii, pracownia radioterapii ul. Ogińskiego 6, 58-506 Jelenia Góra, pracownia tomografii komputerowej i 2 pracownie z akceleratorami terapeutycznymi
2.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego 6, 58-506 Jelenia Góra	Zakład Diagnostyki Obrazowej - Pracownia Ogólnodiagnostyczna; Pracownia Tomografii Komputerowej; Pracownia Mammografii; Szpitalny Oddział Ratunkowy-Pracownia Tomografii Komputerowej TK-2; Pracownia Ogólnodiagnostyczna, 2 sale chorych na Oddziale Neonatologii
3.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego 6; 58-506 Jelenia Góra	Pracownia Radiologii Zabiegowej (naczyniowej) Pracownia Radiologii Zabiegowej (Hemodynamiki)
4.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego 6, 58-506 Jelenia Góra	Pracownia ogólnodiagnostyczna, sale operacyjne (Blok Operacyjny)
5.	Prywatny Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Marita Filipowska - Sołtysiak ul. Skalna 32, 58-540 Karpacz	Gabinet stomatologiczny
6.	Chirurgia-Cieplice Andrzej Chruściel ul. Działkowicza 30, 58-560 Jelenia Góra	Pracownia ogólnodiagnostyczna w Chirurgia-Cieplice Andrzej Chruściel, ul. Sprzymierzonych 4, 58-560 Jelenia Góra
7.	"Uzdrowisko Cieplice" sp. z o.o. - Grupa PGU 58-560 Jelenia Góra, ul. P. Ściegiennego 5/7	Pracownia densytometrii w Uzdrowisku "Cieplice" - sp. z o.o.-Grupa PGU - Zakład Przyrodolecznicy ul. Plac Piastowski 38 w Jeleniej Górze
8.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "GINEKOMED" Dorota Dobek 58-560 Jelenia Góra, ul. Malinnik 14	Pracownia Mammograficzna, ul. Kiepury 77, 58-506 Jelenia Góra
9.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Beata Jabłońska, ul. Okrzei 5/2, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet stomatologiczny
10.	Niepubliczny Zakład Opieki Stomatologicznej lek.stom. Grażyna Nałęcz-Socha, 58-506	Pracownia stomatologiczna

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
	Jelenia Góra, ul. Kiepury 77	
11.	Gabinet Stomatologiczny lek.stom. Maciej Kaczmarek, 58-560 Jelenia Góra, ul. A. Zamojskiego 2	Pracownia stomatologiczna, gabinet stomatologiczny nr 2
12.	Prywatna Lecznica Stomatologiczna "BALDENT" 58-500 Jelenia Góra, ul. Długa 7/8 m 6	Pracownia stomatologiczna
13.	NZOZ „Stomatologia Bez Bólu” Magdalena Żywicka 58-500 Jelenia Góra, ul. Wojska Polskiego 30a	Pracownia stomatologiczna
14.	Gabinet Stomatologiczny - lek. dent. Waldemar Suzanowicz, ul. Wesoła 26, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
15.	Gabinet Stomatologiczny –M. Świniarska –Ożóg 58-506 Jelenia Góra, ul. Kiepury 34	Gabinet Stomatologiczny
16.	WZK Prywatna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Wojciech Z. Kulig 58-500 Jelenia Góra, ul. 1-go Maja 28/2	Gabinet Stomatologiczny
17.	Grupowa Praktyka Stomatologiczna s.c. lek.stom. Kazimierz Schmer 58-506 Jelenia Góra, ul. Kiepury 54	Pracownia stomatologiczna , 58-506 Jelenia Góra, ul. Sygietyńskiego 5
18.	NZOZ Przychodnia Stomatologiczno- Chirurgiczna "Uśmiech" Alina Osuch 58-506 Jelenia Góra, ul.Moniuszki 5a/3a	Pracownia stomatologiczna
19.	Gabinet Stomatologiczny W. Powązka, I.Giniowicz 58-506 Jelenia Góra, ul. Noskowskiego 6/226	Gabinet Stomatologiczny
20.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek.stom. Izabella Wiltowska 58-506 Jelenia Góra, ul. Bacewicz 20	Gabinet Stomatologiczny
21.	NZOZ Przychodnia Cieplice, Beata Kapałczyńska 58-560 Jelenia Góra, ul. Pl.Piastowski 20	Gabinet Stomatologiczny
22.	Gabinet Stomatologiczny lek.stom.Barbara Kruk 58-500 Jelenia Góra, ul. 1-go Maja	Gabinet Stomatologiczny

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
	49/1	
23.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Hanna Czarniawska, 58-500 Jelenia Góra, ul. Klonowica 6/1	Gabinet Stomatologiczny
24.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ESKULAP" 58-564 Sosnówka 47, ul. Strażacka 7	Pracownia stomatologiczna - 58-500 Jelenia Góra ul. Wojska Polskiego 36
25.	Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Bernadetta Ogorzałek ul. Kiepur 11/1F, 58-506 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
26.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek.stom.Renata Nyczko; 58-500 Jelenia Góra, ul. Klonowica 2/9	Gabinet Stomatologiczny
27.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek.stom. Łukasz Śmiałowski 58-500 Jelenia Góra, ul. Muzealna 9A/1	Gabinet Stomatologiczny
28.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Elżbieta Fortuna- Różycka 58-500 Jelenia Góra, ul. Powstańców Śląskich 6	Gabinet Stomatologiczny
29.	Gabinet Stomatologiczny Arkadiusz Korzeniowski 58- 500 Jelenia Góra, ul. Poczтова 5/3	Gabinet Stomatologiczny
30.	NZOZ SUPRADENT Sp.z o.o. 58-506 Jelenia Góra ul. Sygietyńskiego 3	Pracownia Stomatologiczna
31.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek.stom. Anna Zawlik 58-500 Jelenia Góra, ul. Kopernika 3	Gabinet Stomatologiczny
32.	Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra Sp. z o.o. ul. Bankowa 5/7, 58-500 Jelenia Góra,	NZOZ Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra, ul. Bankowa 5/7, 58-500 Jelenia Góra - Pracownia Tomografii Komputerowej, Pracownia Ogólnodiagnostyczna
33.	Powiatowe Centrum Zdrowia Kowary Szpital "BUKOWIEC" 58-530 Kowary, ul. Sanatoryjna 15	Pracownia ogólnodiagnostyczna
34.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego	Pracownia RTG Ogólnodiagnostyczna Jednostka Medyczna "Wysoka Łąka", 58-530 Kowary, ul. Sanatoryjna 27

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
	6; 58-506 Jelenia Góra	
35.	NZOZ "ESFULAP" 58-562 Sosnówka 47	Pracownia stomatologiczna, 58-530 Kowary ul. 1-go Maja 73
36.	Centrum Implantologiczno-Stomatologiczne ESPENSCHIED 58-530 Kowary, ul. Staszica 9	Pracownia stomatologiczna
37.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Mariola Rapta-Kwaśny Kowary 58-530 Kowary, ul. 1-go Maja 4/3	Gabinet Stomatologiczny
38.	OLIDENT Prywatny Gabinet Stomatologiczny lekarz stom. Aleksandra Cymbalska – Wójcik 58-530 Kowary ul. Ogrodowa 54	Gabinet Stomatologiczny
39.	Centrum Medyczne Karpacz S.A 58-540 Karpacz, ul. Myśliwska 13	Pracownia ogólnodiagnostyczna
40.	Indywidualna Praktyka Lekarska lek. stom. Tomasz Nowakowski ul. Franciszkańska 2A, 58-580 Szklarska Poręba	Gabinet Stomatologiczny
41.	NZOZ Izerskie Centrum Pulmonologii i Chemioterapii, IZERMED sp. z o.o. 58-580 Szklarska Poręba, ul. Sanatoryjna 1	Pracownia Ogólnodiagnostyczna, Pracownia Tomografii Komputerowej
42.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska lek.stom. Małgorzata Pietryniec Piechowice, ul. Żymierskiego 70	Gabinet Stomatologiczny
43.	NZOZ "TWÓJ DENTYSTA" Marlena Piątek-Książczyk, ul. Sudecka 85/2, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny, ul. Żołnierska 50, 58-562 Podgórzyn
44.	Gabinet Stomatologii Rodzinnej Mariola Jordanowska - Ignasiak, ul. Jedności Narodowej 34/5, 58-580 Szklarska Poręba	Gabinet Stomatologiczny
45.	Specjalistyczna Poradnia Stomatologiczna lek. stom. Dorota Łatacz, ul. Zjednoczenia Narodowego 48, 58-560 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
46.	Prywatny Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Aneta Zięba-Berczyńska	Gabinet Stomatologiczny

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
	58-500 Jelenia Góra ul. Sudecka 87/33	
47.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Jan Dziewięcki ul. Piłsudskiego 25 of, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny, 58-500 Jelenia Góra ul. Sudecka 87/33
48.	Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra 58-500 Jelenia Góra, ul. Bankowa 5/7	NZOZ Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra: 2 Pracownie ogólnodiagnostyczne,
49.	NZOZ "Twój Chirurg", ul. Moniuszki 5a, 58-506 Jelenia Góra	Pracownia ogólnodiagnostyczna
50.	NZOZ A-DENT Anna Studniarek, ul. Wyczółkowskiego 2, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
51.	"WENA" Jolanta Kochańska - Dubas, ul. Wyczółkowskiego 39, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
52.	Gabinety Stomatologiczne, Lekarze Dentyści Aneta Kudra - Domańska, Jacek Domański, Spółka Partnerska ul. Wojska Polskiego 18A/9, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
53.	Przychodnia Lekarsko - Stomatologiczna "Piastmed" Anna Kołodziej-Igłowska, 58-560 Jelenia Góra Pl. Piastowski 21 of.	Gabinet Stomatologiczny
54.	Przychodnia Zabobrze Opieka Specjalistyczna Magdalena Makiela Wychota, Krzysztof Wychota Sp. jawna . Prowadząca Przedsiębiorstwo Lecznicze, NZOZ Przychodnia Zabobrze 1, ul. Ogińskiego 1b, 58-506 Jelenia Góra	NZOZ Przychodnia Zabobrze 1, ul. Wiejska 11, 58-500 Jelenia Góra, Pracownia rentgenowska, gabinet dentyometrii
55.	Indywidualna Praktyka Lekarska Prywatny Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Magdalena Zielińska, 58-506 Jelenia Góra, ul. Ogińskiego 1b	Gabinet Stomatologiczny
56.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Anita Berlińska -Rzemińska 58-560 Jelenia Góra Plac Kombatantów 1/1u	Gabinet Stomatologiczny

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2016 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
57.	Izerskie Centrum Pulmonologii i Chemioterapii "Izer-Med." Sp. Z o.o. ul. Sanatoryjna 1, 58-580 Szklarska Poręba	Oddział Opiekuńczo- Leczniczy ul. Szpitalna 1, 58-580 Pracownia RTG Ogólnodiagnostyczna
58.	KCM CLINIC Spółka Akcyjna, ul. Bankowa 5-7, 58-500 Jelenia Góra	Pracownia Ogólnodiagnostyczna (kondygnacja "0") ; Gabinety Stomatologiczne: nr 1 (pok. 304), nr 2 (pok. 305), nr 3 (pok. 306) ; Pracownia Stomatologiczna (pok. 311), sale operacyjne na Bloku operacyjnym
59.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna Aleksy Rybiński, ul. Kiepur 58/1a, 58-506 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
60.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Piotr Dul , ul. 1 Maja 4/11, 48-530 Kowary	Gabinet Stomatologiczny ul. Sobieskiego 4, 58-500 Jelenia Góra,
61.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, lek. stom. Monika Łobaczewska - Rogalska ul. Sygietyńskiego 19/1, 58-560 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
62.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Zofia Kolenda-Parakiel, ul. Letnia 2, 58-506 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
63.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska, lek. stom. Urszula Zabawska - Giroń, ul. Sygietyńskiego 5/23, 58-506 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
64.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Dentystyczna Magdalena Kolan-Szczęsna 58-533 Mysłakowice, ul. Wojska Polskiego 8A	Gabinet Stomatologiczny, ul. Kraszewskiego 3, 58-500 Jelenia Góra,
65.	NZOZ PROMED Sp. z o.o., ul. Rózyckiego 6, 58-506 Jelenia Góra	Pracownia RTG ogólnodiagnostyczna
66.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska lek. stom. Elżbieta Łoś, ul. Klonowica 2/5, 58-500 Jelenia Góra	Pracownia Stomatologiczna
67.	Indywidualna Praktyka Lekarska lek. stom. Jacek Łoś, ul. Klonowica 2/5, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny